

Proiectul IRIS: bilant de etapa

*C.TEREANU B.PESENTI
E.GOTTI*

CONTINUT

× Stadiul actual al Proiectului IRIS (C Tereanu)

× Suportul Conducerii pentru Proiectul IRIS (B Pesenti)

× Revederea sistemului Incident Reporting nel DPM (E Gotti)

Asociatia Latina pentru Analiza Sistemelor de Sanatate

www.alass.org

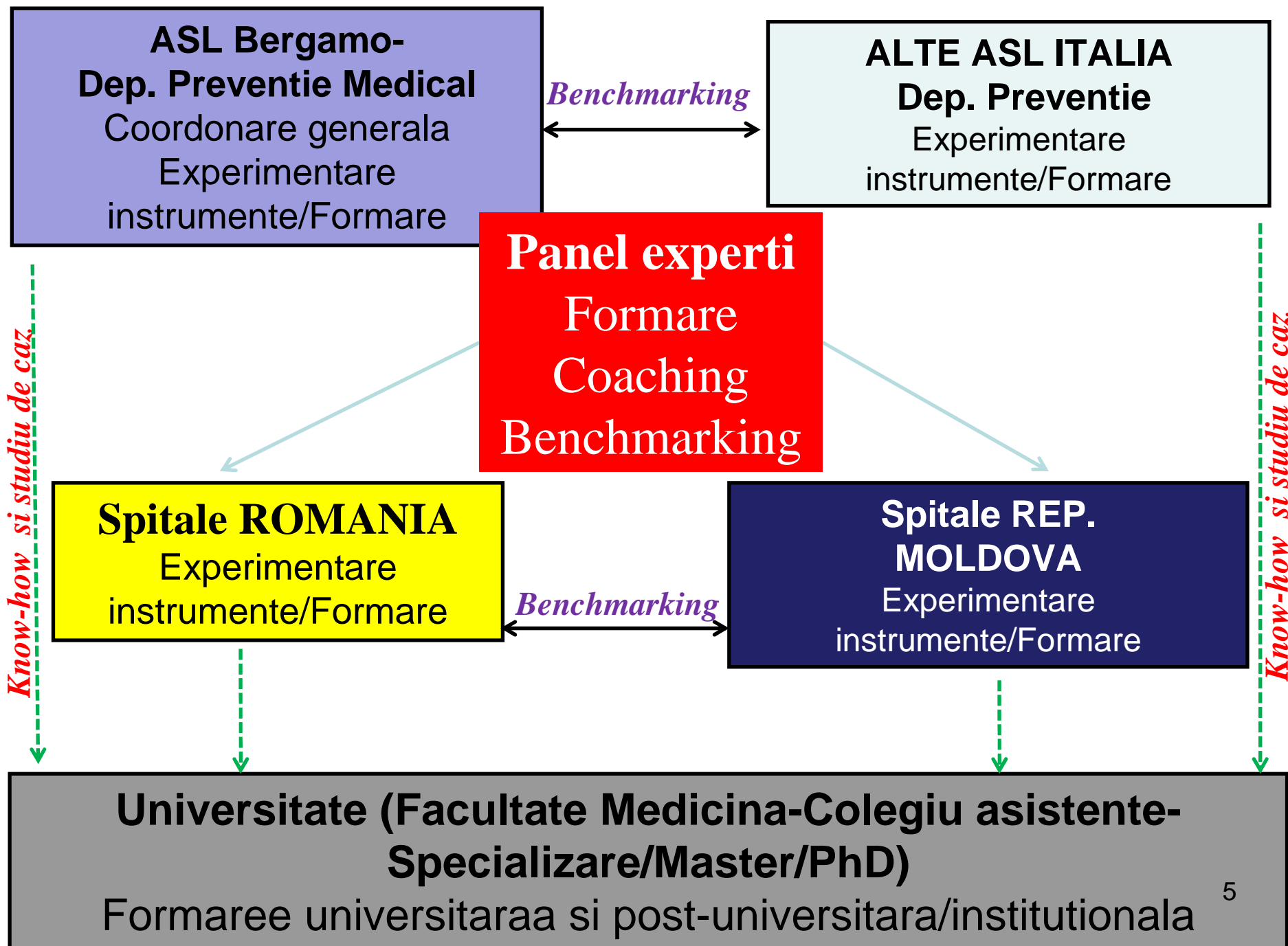

PROIECT DE COLABORARE
Italia-Romania-Rep. Moldova In Retea: Invatand din erori promovam cultura Sigurantei pacientilor/utilizatorilor de servicii de sanatate

Tarile partener

Obiective

- 1) Validare *Chestionar de evaluare a culturii sigurantei pacientilor* (HSOPSC al AHRQ).
- 2) Crearea infrastructurii pentru introducerea unor instrumente pro-active de identificare si analiza a riscului clinic (IR bazat pe near-misses, FMEA).
- 3) Identificarea profilului de risc clinic in contextul specific al fiecarei structuri.
- 4) Identificarea actiunilor prioritare.
- 5) Organizarea unor evenimente formative (curs, atelier, seminar) pe tema sigurantei pacientilor/utilizatorilor cu credite di Educatie Medicala Continua.
- 6) Dezvoltarea unei culturi organizationale bazate pe invatarea din erori si pe managementul integrat al riscului clinic.

Rezultate asteptate

1

Versiune validata in limba **italiana** a HSOPSC pentru Departamente de Preventie.

2

Versiune validata in limba **romana** a HSOPSC pentru spitale.

3

Compararea rezultatelor la nivel **national** si **international**.

4

Experimentarea in Est si revederea/extinderea in Dept. de Prev. italiene a instrumentelor *Incident Reporting* si *Failure Modes and Effect Analysis*, cu compararea rezultatelor.

Rezultate asteptate

5

Dezvoltarea de **cunostinte** si **abilitati** de management al riscului clinic bazat pe invatarea din erori.

6

Redactare si publicare **carte/manual in limba romana** pentru studenti universitari/post-universitari si/sau personal medico-sanitar.

7

Prevenirea erorilor prin aplicarea de masuri pentru limitarea acestora.

8

Publicarea unor **articole stiintifice in reviste internationale** pentru a difuza rezultatele proiectului.

Finantare: nu exista surse externe

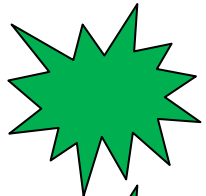

Durata: mai 2013 - mai 2016

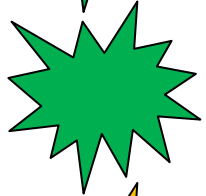

Planul de Risk management: 2014

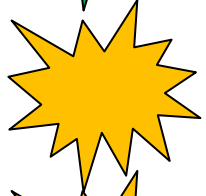
Fazele proiectului

- **Faza preliminară:** semnarea acordurilor, intalnire pentru lansarea proiectului (kick-off meeting).

- **Faza I:** Evaluarea initiala a culturii sigurantei: validare chestionar.

- **Faza II:** Experimentarea instrumentelor pro-active de identificare si analiza riscului clinic (IR si FMEA).

- **Faza III:** Pregatirea publicatiilor si a primei editii a cursului.

- **Faza IV:** Consolidarea culturii (continuarea aplicarii IR si FMEA, a doua editie a formarii).

- **Faza V:** Evaluarea noii culturi a sigurantei.

- **Faza concluziva:** Raport final si conferinta.

Deliverables

- *Versiunea chestionarului si ghidului aferent in limba romana*
- *Versiunea web a chestionarului (Ro+It)*
- *Report detaliat al rezultatelor pus la dispozitia fiecarui partener*
- *2 teze (1 experimentare chestionar in DPM, decembrie 2013 si 1 teza dedicata revederii sistemului IR in DPM, in curs)*
- *1 comunicare Seminarul anual DPM, decembrie 2013*
- *1 comunicare orala CALASS 2014, septembrie 2014*
- *2 syllabus (curs post-universitar si curs formare de formatori)*

Chestionarul

SIGURANTA GLOBALA (4 aspecte: 2 dimensiuni si 2 indicatori)

- 1. Frecventa evenimentelor semnalate (“dimensiune”)**
- 2. Perceptia generala privind siguranta pacientilor/utilizatorilor (“dimensiune”)**
- 3. Nivelul de siguranta pacientilor/utilizatorilor (indicator)**
- 4. Numarul de evenimente semnalate(indicator)**

CULTURA SIGURANTEI (10 “dimensiuni”)

- 1. Asteptarile privind Responsabilul direct/Actiunile de promovare a sigurantei pacientilor**
- 2. Invatarea in cadrul organizatiei — imbunatatirea continua**
- 3. Lucrul în echipă în diferite unități**
- 4. Deschiderea privind comunicarea**
- 5. Feedback si comunicarea erorilor**
- 6. Răspunsul nepunitiv la erori**
- 7. Disponibilitatea de personal**
- 8. Sprijinul din partea Conducerii privind siguranta pacientilor/utilizatorilor**
- 9. Lucrul în echipă între diferite unități**
- 10. Transferul informatiilor privind pacientii/utilizatorii**

CONTINUT

× Stadiul actual al Proiectului IRIS (C Tereanu)

× Suportul Conducerii pentru Proiectul IRIS (B Pesenti)

× Revederea sistemului Incident Reporting nel DPM (E Gotti)

Proiectul IRIS la ASL din Bergamo

- **Interes mare si sustinere din partea Conducerii Dept. de Preventie Medical si institutionale**
- **Pentru realizarea sa, exista stransa colaborare a DPM cu alte Servicii institutionale:**
 - Sistemul Calitate
 - Serviciul de Promovare a Sanatatii
 - Serviciul de Epidemiologie
 - Serviciul de Formare si educatie medicala continua

Faza I: Sondajul culturii sigurantei existente in Dept. de Prev. Medical

- Chestionarul masoara 10 “dimensiuni” ale culturii sigurantei si 2 “dimensiuni” ale sigurantei globale.
- Dorim sa ne bazam pe acele “dimensiuni” ale culturii cel mai bine dezvoltate in DPM...
 - *Lucrul in echipa in unitati*
 - *Deschiderea comunicarii*
- ...pentru a imbunatati dimensiunile nedezvoltate:
 - *Transferul informatiilor privind pacientii/utilizatorii*
 - *Lucrul in echipa **intre** unitati*
 - *Suportul Conducerii pentru siguranta pacientilor/utilizatorilor*

Faza II: Imbunatatirea raportarii evenimentelor, erorilor, non-conformitatilor, etc

- Formular unic de semnalare
- Invitatie tuturor angajatilor DPM sa completeze formularul on-line, pe masura ce au loc erori
- Utilizare exclusiva pentru actiuni de imbunatatire
- Integrarea informatiilor cu alte sisteme institutionale (plangeri, reactii adverse la vaccinuri/medicamente, etc)

Ce ne-am dori pe viitor?

- Deocamdata IRIS se adreseaza doar angajatilor DPM, dar...
- ... daca va avea succes, poate fi “exportat” in alte departamente/servicii ale ASL din Bergamo (Distretto, asistenta primara, etc.)

Proiectul IRIS dincolo de portile ASL

- **Este important sa evitam sa ne comparam mereu cu noi insine**
- **Initial a fost prevazuta o comparare cu D.P. din Biella (Piemonte)**
- **Ulterior ne-am gandit la acorduri cu alte Dep. de Prev. Din Lombardia pentru evaluarea culturii sigurantei**
 - Brescia
 - Milano
 - Monza e Brianza
 - Mantova
- **Astfel esantionul tinde sa devina reprezentativ pentru Lombardia (ar participa DPM cu cel mai mare nr de angajati)**
- **Colaborare cu WESTAT, Rockville pentru validarea psihometrica a Chestionarului american in Italia (Scott A. Smith)**

CONTINUT

× Stadiul actual al Proiectului IRIS (C Tereanu)

× Suportul Conducerii pentru Proiectul IRIS (B Pesenti)

× Revederea sistemului Incident Reporting nel DPM (E Gotti)

PROIECTUL IRIS

ORIGINE: Experienta de peste 10 ani a Sistemului Calitate care arata o tendinta slaba la semnalarea erorilor, incidentelor si, in general, a tuturor **«conditiilor care pot devia procesul de la conditiile standard prevazute»**

Devierea poate conduce la prejudicii mai mult sau mai putin evidente (economice, ale starii de sanatate, de imagine in raportul pe care il avem cu utilizatorii si purtatorii de interes).

OBIECTIV

CRESTEREA TENDITEI LA SEMNALARE, PRIN
SENSIBILIZAREA PERSONALULUI SI REVIZUIREA
SISTEMELOR DE SEMNALARE EXISTENTE

Sistemele de semnalare pe care le are la dispozitie DPM

Incident
Reporting

Non
conformitati

**SLABA SEMNALARE SI DECI OCAZII
PIERDUTE PENTRU A ADUCE
IMBUNATATIRI SISTEMULUI**

Chestionarul privind cultura sigurantei

In ultimele 12 luni, cate semnalari ati completat si trimis?

(de raspuns DOAR daca exista, in cadrul unitatii sau al Departamentului de Preventie un sistem oficial de semnalare a erorilor sau evenimentelor adverse)

a. Nici o semnalare

c. De la 3 la 5 semnalari

e. De la 11 la 20 semnalari

b. De la 1 la 2 semnalari

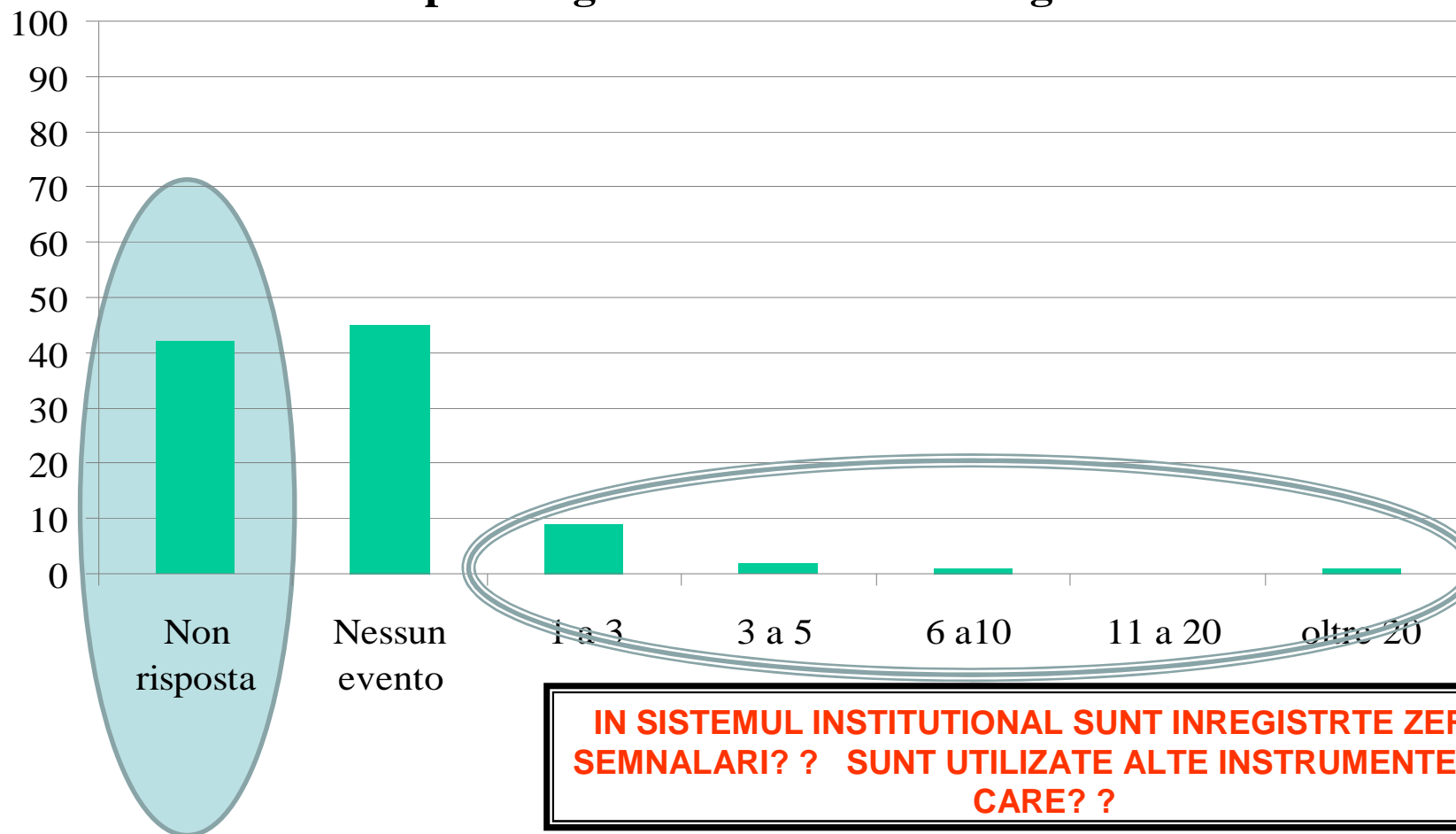
d. De la 6 la 10 semnalari

f. Peste 20 semnalari

Chestionarul privind cultura sigurantei

RASPUNSURI 174 PERSOANLE (73% din total)

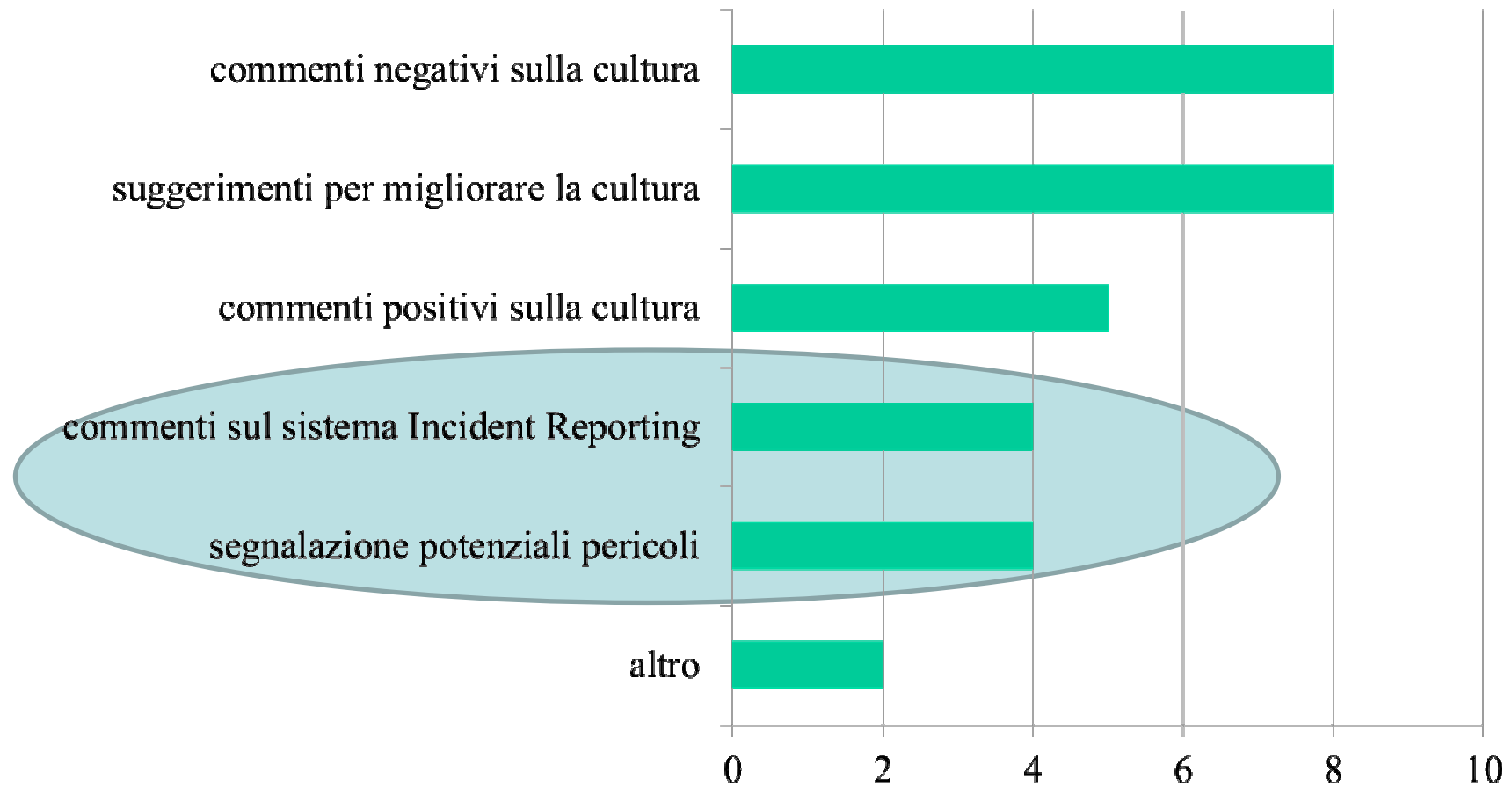
% risposte riguardo il N di eventi segnalati

4 din 10 respondenti din DPM nu stiu de existenta sistemului IR institutional 23

Chestionarul privind cultura sigurantei

LA INTREBAREA COMENTATI LIBER SIGURANTA IN INSTITUTIE:
31 RASPUNSURI

Pericolele/evenimentele/non conformitatile care ar fi de semnalat nu lipsesc...

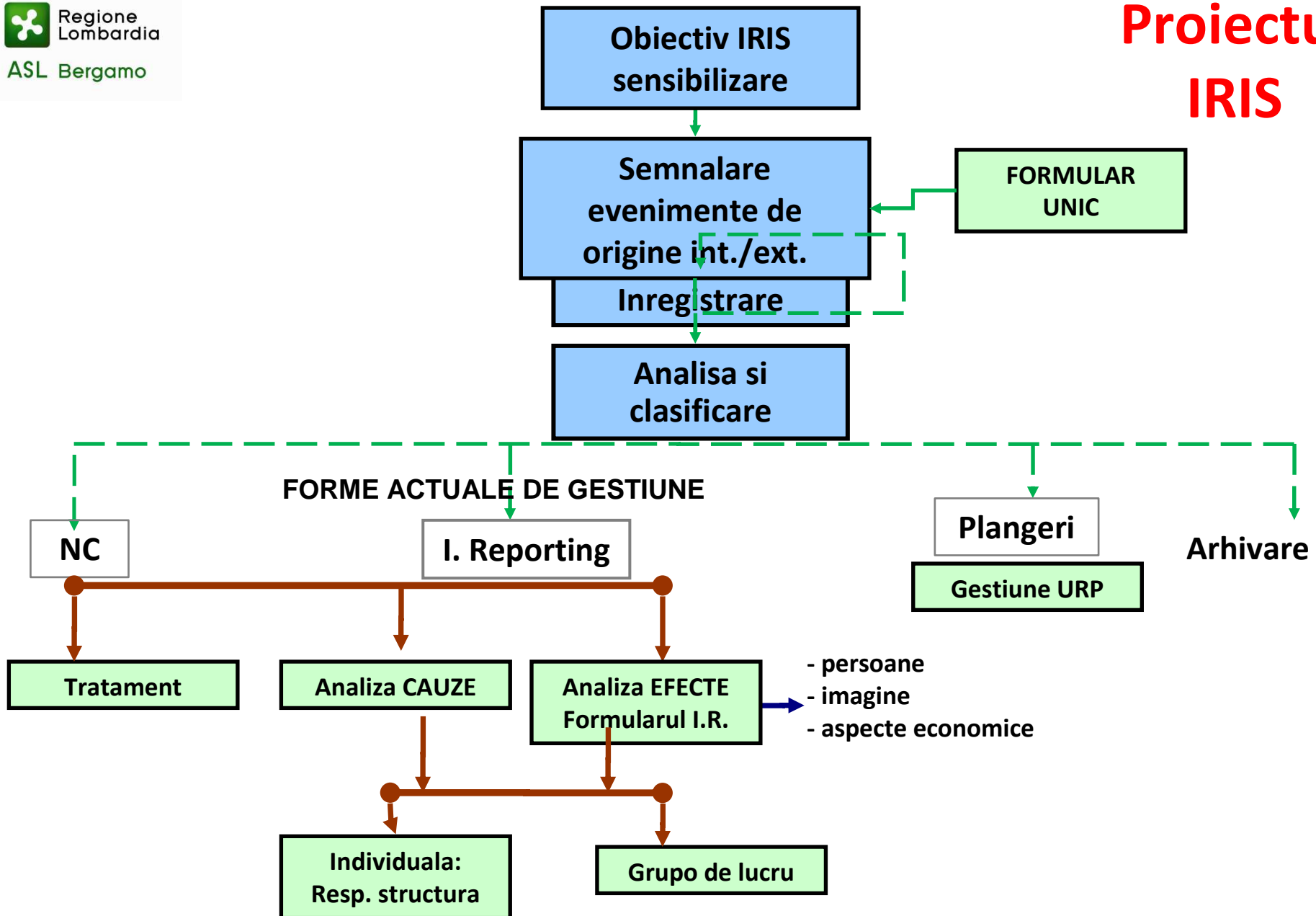
Comentarii exprimate privind sistemul Incident Reporting

- *Procedurile de semnalare, in afara de eventuale reactii adverse la vaccinari, nu sunt cunoscute de catre angajati....*
- *In DPM, ca si in alte sectoare ASL din Bergamo, lipseste cultura semnalarii erorii la toate nivelurile. Le cunoastem doar in mod direct, pentru ca au avut loc in propria unitate/echipa.*
- *«Cultura» semnalarii evenimentelor adverse (incident reporting) poate fi imbunatatita. Lipseste restituirea informatiilor privind actiunile corective (dupa semnalare).*
- *Daca s-ar pune in evidenta evenimentele, discutandu-le si luand o decizie de comun acord, fara a concentra atentia catre angajat, ar putea fi rezolvate o parte din evenimente. Ulterior, dupa ce a fost analizata problema, s-ar putea muta atentia catre angajat si intelege ce ar trebui imbunatatit.*

Pericole semnalate in comentariile libere

- *Nu exista suficiente iesiri de siguranta. Aproape sigur nu suntem in regula daca ar izbucni un incendiu.*
- *Cu unele masini din ASL isi risca viata atat utilizatorii cat si personalul.*
- *Problemele sunt legate mai mult de structura (structuri vechi, de modernizat) decat de organizarea activitatii.*
- *In Serviciul nostru nu exista un protocol/procedura - pentru administrarea vaccinurilor calatorilor internationali – care sa reduca la minim erorile umane posibile, asa cum se obisnuieste in spital, de exemplu in sala de operatie sau, mai simplu, in alte ASL chiar din Lombardia!*

Proiectul IRIS

Experimentarea Formularului Unic de Semnalare

Grupul restrans

- V. Amato
- F. Bocse
- A. Crippa
- E. Gotti
- C. Tereanu
- L. Tessandri

Formularul

- Anonim, accesibil tuturor angajatilor DPM
- Analiza lunara
- Restituirea rezultatelor dupa 3 luni
- Discutia rezultatelor + imbunatatiri posibile
- Implementarea masurilor
- Evaluarea masurilor

REVEDEREA SISTEMELOR DE SEMNALARE EXISTENTE

Mulumiri

- **Directiei generale si sanitare ASL**
- **Partenerilor IRIS**
- **Referentilor proiectului din DPM**
- **M Praticò, pentru suport administrativ**
- **Personalului DPM**
- **Altora servicii ASL cu care colaboram**
- **WESTAT, USA (colaborator extern)**